

Awangardowa wizja muzeum - książka

Czym była motywowana chęć tworzenia własnych muzealnych instytucji? Jak je sobie wyobrażano? W jaki sposób wpisywały się w awangardową wizję sztuki jako narzędzia służącego wykuwaniu lepszej przyszłości? A także - czy pośród stojących za nimi idei są takie, które i dziś mogą służyć muzeom za drogowskazy? Oto pytania postawione przez autorów publikacji, która jest jednocześnie zapowiedzią jesiennej wystawy w Muzeum Sztuki.

Na wydawnictwo składają się materiały poświęcone czterem awangardowym projektom muzealnym: sieci Muzeów Kultury Artystycznej powołanej do istnienia w popaździernikowej Rosji, Kabinett der Abstrakten - zaprojektowanemu przez El Lissitzkiego dla hanowerskiego Provinzialmuseum w 1927 roku, powstałemu w Nowym Jorku na początku lat 20. XX wieku Société Anonyme Inc., oraz Międzynarodowej Kolekcji Sztuki Nowoczesnej grupy a.r., udostępnionej publiczności w 1931 roku w miejskim muzeum w Łodzi. Opracowaniom krytycznym autorstwa wybitnych badaczy i badaczek zajmujących się historyczną awangardą towarzyszy wybór tekstów źródłowych oraz bogata ikonografia prezentująca zarówno materiały archiwalne, jak i wybrane dzieła z kolekcji związanych z omawianymi projektami. Historyczne i ideowe ramy całego projektu nakreśla otwierający książkę esej Jarosława Suchana. Zawiera syntetyczne omówienie poszczególnych awangardowych przedsięwzięć, kładąc nacisk na przybliżenie tego, które w świecie wciąż nie jest dostatecznie znane, czyli kolekcji grupy a.r.. Dostarcza również porównawczej analizy tych inicjatyw i na tej podstawie formułuje charakterystykę tego, co moglibyśmy określić mianem idei awangardowego muzeum. W kolejnych esejach każdą z tych quasi-artystycznych i quasi-muzeologicznych inicjatyw przedstawiono bardziej szczegółowo, zwracając przy tym uwagę zarówno na ich cechy wspólne, jak i regionalną specyfikę.

W książce znajdują się teksty takich autorów jak: Masha Chlenova, Maria Gough, Jennifer R. Gross, Frauke V. Josenhans, Sandra Karina L schke, Daniel Muzyczuk, Rebecca Uchill, Grupa O.K. (J. Myers i J. Szupińska), Agnieszka Pindera, Jarosław Suchan, Marcin Szelaąg i Tomasz Załuski.

Publikacja jest częścią większego przedsięwzięcia badawczego, które zostało zapoczątkowane w 2017 roku międzynarodową konferencją Muzeum awangardy czy awangardowe muzeum? Kolekcjonując to, co radykalne. Jego zwieńczeniem będzie wystawa Awangardowe muzeum zaplanowana na jesień 2021 roku.

Publikacja ukazała się w dwóch wersjach językowych - polskiej i angielskiej (we współpracy z Walther und Franz K nig Verlag).

Eseje zebrane w tomie składają się na obszerne i intelektualnie fascynujące studium procesów kształtujących nową formułę sztuki, jej prezentacji i kulturowej sprawczości, w kontekście programów awangardy artystycznej. Towarzyszący rozprawom wybór tekstów źródłowych to unikatowy zbiór materiałów o historycznym znaczeniu.

z recenzji prof. dr. hab. Waldemara Baraniewskiego, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Trudno wyobrazić sobie lepsze i bardziej kompetentne środowisko dla niekonwencjonalnego projektu historyczno-artystycznego niż Muzeum Sztuki, w którego działaniach badania naukowe w unikalny sposób łączą się z praktykami muzealnymi. Jako jedno z pierwszych muzeów sztuki

nowoczesnej, a zarazem takiej w którym idea tego rodzaju muzeum była i jest nieustannie problematyzowana, dyskutowana i analizowana, instytucja ta wyróżnia się wieloletnią kulturą eksperymentowania w zakresie badań i publikacji. To wydawnictwo wierne myśli awangardy, zarówno celebrytuje innowację, jak i przygląda się krytycznie efektom eksperymentów z ubiegłego stulecia. Historyczne dociekania łączą się z rozważaniami nad ich potencjalną aktualnością, a całość układa się w obraz ukazujący artystyczne zagadnienia w odniesieniu do środowiska społeczno-politycznego - wtedy, teraz i w międzyczasie.

z recenzji prof. Mieke Bal, University of Amsterdam

wydawca:

Muzeum Sztuki w Łodzi

autorzy tekstów:

Masha Chlenova, Maria Gough, Jennifer R. Gross, Grupa O.K. (J. Myers i J. Szupińska), Frauke V. Josenhans, Sandra Karina Loschke, Daniel Muzyczuk, Agnieszka Pindera, Jarosław Suchan, Marcin Szelaąg, Rebecca Uchill, Tomasz Załuski

koncepcja i redakcja naukowa:

Jarosław Suchan, Agnieszka Pindera

tłumaczenie tekstów:

Małgorzata Buchalik, Joanna Figiel, Krzysztof Pijarski, Monika Ujma, Marcin Wawrzyńczak

koordynacja wydawnicza:

Andżelika Bauer, Martyn Kramek

projekt graficzny:

Ryszard Bienert